From [redacted]@amsterdam.nl>
Subject **Fw: advies wethouder vrijstelling 5 onder b, mededeling college B&W**
To [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl>
Date June 19, 2026, 10:05:50 AM CEST

Hallo [redacted]

In de bijlage de spoedvoordracht en beantwoording schriftelijke vragen voor college aanstaande dinsdag. We moeten uiterlijk om 12 uur aanleveren. Ben je akkoord? We kunnen ook nog wijzigingen doen na college, dan moet je je bij college laten machtigen voor het doen van wijzigingen.

Dank!

Groet,
[redacted]

Verzonden vanuit Outlook voor iOS

Van [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: Friday, 19 June 2026 10:00:01
Aan: [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: advies wethouder vrijstelling 5 onder b, mededeling college B&W

Hoi [redacted]

Hierbij de schone en meest recente versies!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Team Inclusief Onderwijs & Jonge Kind

Gemeente Amsterdam

Tel [redacted]
[redacted]

Van [redacted] amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 18 juni 2026 17:28
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: advies wethouder vrijstelling 5 onder b, mededeling college B&W

Helder, als jullie een schone versie hebben van beide stukken voor [redacted] en mij leggen we het ter akkoord voor aan de WH.

[redacted]
[redacted]
Bestuur en Organisatie

Gemeente Amsterdam
[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 18 juni 2026 16:34
Aan: [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl> [redacted] amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: advies wethouder vrijstelling 5 onder b, mededeling college B&W

Dank [redacted]

Ik heb je vragen toegelicht en de tekst aangepast. Track changes zijn de mijne, die van jou zijn verwerkt.

En [redacted] lopt inderdaad, ik heb de zin onder Ad 1 in de spoedvoordracht aangevuld.

Is alles zo akkoord?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Inclusief Onderwijs & Jonge Kind

Gemeente Amsterdam

Tel: [redacted]

Van [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 18 juni 2026 16:10
Aan [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl>
CC [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: advies wethouder vrijstelling 5 onder b, mededeling college B&W

Hai allen,

Ik heb nog wat kleine punten tav de beantwoording SV. Ik heb bv de kern direct in antwoord 1 gezet.

Groet,

[redacted]

[redacted]
Bestuur en Organisatie

Gemeente Amsterdam
[redacted]@amsterdam.nl

Van [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 18 juni 2026 16:05
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]amsterdam.nl [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: advies wethouder vrijstelling 5 onder b, mededeling college B&W

Volgens mij prima zo, alleen eerste zin onder ad1 klopt toch niet helemaal?
“De Hoge Raad der Nederlanden heeft recent geoordeeld dat ouders in beginsel alleen nog aanspraak kunnen maken op een vrijstelling van de leerplicht op grond van wanneer er geen openbare school in de buurt aanwezig is.” Op grond van wanneer, kun je dat zo zeggen? Of ontbreekt hier gewoon het stuk “op grond van levensbeschouwing” oid?

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 18 juni 2026 15:52
Aan [redacted]@amsterdam.nl>
CC [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]ams.er.am.nl> [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: advies wethouder vrijstelling 5 onder b, mededeling college B&W

Dank [redacted] helemaal helder! We hebben de spoedvoordracht aangepast, zie de bijlage. Hoor graag of de beantwoording en de voordracht zo akkoord is, of dat je aanvullingen hebt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Inclusief Onderwijs & Jonge Kind

Gemeente Amsterdam

Tel: [redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 18 juni 2026 14:56
Aan [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: advies wethouder vrijstelling 5 onder b, mededeling college B&W

Hi [redacted]

Dank!
Voor de snelheid meteen een reactie: de wethouder wilde graag 2 beslispunten in de voordracht. 1 zoals nu, instemmen met de beantwoording. En 2: instemmen met de lijn van het college inzake de vrijstelling. En dan in een alinea hoe we er nu inzitten. Daarbij heb je namelijk als college een standpunt ingenomen en niet alleen als wethouder.

Tot slot zou ik de volgorde van de beslispunten andersom doen, dus 1 is het standpunt en 2 is beantwoording SV.

Groet,
5.1, 2, e

Van: 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 18 juni 2026 14:52
Aan: 5.1, 2, e amsterdam.nl>
CC: 5.1, 2, e @amsterdam.nl 5.1, 2, e @amsterdam.nl> 5.1, 2, e @amsterdam.nl 5.1, 2, e @amsterdam.nl> 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: advies wethouder vrijstelling 5 onder b, mededeling college B&W

En nu met bijlagen

Met vriendelijke groet,

5.1, 2, e

Team Inclusief Onderwijs & Jonge Kind

Gemeente Amsterdam

Tel: 5.1, 2, e
5.1, 2, e

Van 5.1, 2, e amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 18 juni 2026 14:50
Aan 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
CC: 5.1, 2, e amsterdam.nl> 5.1, 2, e @amsterdam.nl 5.1, 2, e amsterdam.nl 5.1, 2, e @amsterdam.nl 5.1, 2, e amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: advies wethouder vrijstelling 5 onder b, mededeling college B&W

Ha 5.1, 2, e

Hierbij voor jou als laatste check, de beantwoording van de raadsvragen over 5 sub b en de bijbehorende spoedvoordracht voor het college. Ik hoor graag of het zo oke is, dan zet ik alles in Andreas.

Met vriendelijke groet,

5.1, 2, e
Team Inclusief Onderwijs & Jonge Kind

Gemeente Amsterdam

Tel: 5.1, 2, e
5.1, 2, e

Van: 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 16 juni 2026 15:19
Aan 5.1, 2, e @amsterdam.nl> 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e amsterdam.nl 5.1, 2, e @amsterdam.nl> 5.1, 2, e @amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: advies wethouder vrijstelling 5 onder b, mededeling college B&W

H 5.1, 2, e

Hierbij de aangepaste beantwoording van de raadsvragen over de vrijstelling 5 onder b, nav je feedback.

Met vriendelijke groet,

5.1, 2, e
Team Inclusief Onderwijs & Jonge Kind

Gemeente Amsterdam

Tel 5.1, 2, e
5.1, 2, e

Van: 5.1, 2, e amsterdam.nl>

Verzonden: maandag 15 juni 2026 18:49
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl [redacted]@amsterdam.nl [redacted] amsterdam.nl> [redacted] ams er am.n >
Onderwerp: RE: advies wethou er vr jste ng 5 on er , me edeling college B&W

Dankjewel, [redacted]

Van [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 15 juni 2026 17:32
Aan [redacted]@amsterdam.nl>
CC [redacted]@amsterdam.nl [redacted] amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted] ams er am.n > [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: advies wethou er vr jste ng on er , me edeling college B&W

Hoi [redacted], dank voor de terugkoppeling. Hierbij de mededeling voor de wethouder voor het college. We gaan morgen aan de slag met de schriftelijke vragen en zullen ook de annotatie aanpassen en vast een mededeling toevoegen. We sturen na het vooroverleg de nieuwe versie van de annotatie.
Groet!

Mededeling College B&W vrijstelling op basis van geloofs- of levensovertuiging

- Ouders kunnen in Nederland een beroep doen op de vrijstelling op basis van geloofs- of levensovertuiging.
- In Amsterdam zijn op dit moment 109 leerplichtige kinderen vrijgesteld. Kinderen met deze vrijstelling zijn uit beeld: er is geen enkele instantie die wettelijk bevoegd is om te monitoren of, en hoe zij onderwijs krijgen en hoe deze kinderen zich ontwikkelen. Dit is een zeer zorgelijke situatie.
- Tot nu toe konden we alleen op formele gronden de aanvraag voor deze vrijstelling afwijzen (bijvoorbeeld: te laat ingediend, of kind heeft al op een school gezeten waar nu bezwaar tegen wordt gemaakt).
- De Hoge Raad geeft in een arrest van mei jl. echter aan dat ouders enkel nog succesvol beroep kunnen doen op de vrijstelling als er geen openbaar onderwijs in de omgeving is.
- Dit is goed nieuws, hiermee kunnen we beter sturen op het leerrecht van Amsterdamse kinderen. Leerplicht Amsterdam gaat dan ook nieuwe, en herhaalde aanvragen voor de vrijstelling conform het arrest van de Hoge Raad toetsen. Dat betekent voor Amsterdam dat er vrijwel geen vrijstellingen meer worden afgegeven, omdat er altijd wel een openbare school binnen redelijke afstand van het woonadres zal zijn.
- In de communicatie richting alle ouders van kinderen die eerder waren vrijgesteld geven we aan dat, conform de Leerplichtwet, zij hun kind moeten inschrijven op school en ervoor moeten zorgen dat het kind naar school gaat. Mocht dit niet haalbaar zijn vanwege leerachterstanden, dan kunnen ouders contact met Leerplicht opnemen. Samen met het samenwerkingsverband wordt dan gezocht naar een oplossing.
- Dit is een afwijking van de landelijke richtlijn. Daarin wordt geadviseerd per definitie een overgangsjaar voor alle ouders die een herhaalde vrijstelling aanvragen, in te stellen.
- Echter, wij willen dat in ieder geval de kinderen waarvoor dit mogelijk is (bijvoorbeeld jonge kinderen van 6, 7, 8 jaar) zo snel mogelijk naar een school moeten en verwachten dat leerachterstanden ook daar het beste kunnen worden ingehaald. Voor oudere kinderen ligt het aan de situatie: hebben ze goed thuisonderwijs gehad of niet? Als ouders standaard een overgangsjaar krijgen is er weinig stimulans om hun kinderen dit jaar al naar school te sturen.
- Een kanttekening: het OM heeft ingestemd met de landelijke richtlijn en zal waarschijnlijk niet handhaven dit jaar op herhaalde vrijstellingen. Een procesverbaal van leerplicht heeft dan geen effect.

Van [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 15 juni 2026 13:51
Aan: [redacted] amsterdam.nl> [redacted] amsterdam.nl> [redacted] amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl> [redacted] amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: advies wethouder vrijstelling 5 onder b

Hi [redacted]

Dank. We hebben het e.e.a. voor kunnen bespreken. Kortgezegd wil de wethouder vooral Den Haag volgen.

Tav de beantwoording schriftelijke vragen graag nog de volgende aanpassingen:

- In het algemeen kan de toon iets meer zijn dat dat wij hier ook moeite mee hebben en er alles aan doen om kinderen op school te rijgen.
- Ik zie een toename in het aantal aangevraagde vrijstelingen. Bij een verdubbeling tav de afgelopen jaren. Hebben we een idee waar dat vandaan komt?
- Antwoord op vraag 4: De eisen die we stellen aan een aanvraag lijken vrij veel ruimte voor een vrijstelling te laten. Stellen we geen eisen aan de onderbouwing van de verklaring en zo nee waarom niet?
- Ook antwoord op vraag 4: Is dit enkel nav de uitspraak van de Hoge Raad? Of biedt dit ons als gemeente eindelijk de ruimte om strenger te zijn? Als het dat laatste is, schrijf dat dan op zodat duidelijk is dat eij er alles aan deon om te zorgen dat kinderen naar school gaan. Hier zeggen we pas in antwoord op vraag 8 daar iets over….
- Antwoord op vraag 6 is niet compleet. Wat is doorgaans de reden voor afwijzing? Of schrijven we dat bewust niet op?
- Antwoord op vraag 9, we zien dat er dit jaar rond de 30 nieuwe vrijstellingen bij zijn gekomen. Gaan we daar nu direct iets aan doen?

We hebben besproken wat een goede timing is voor het uitdoen van deze beantwooridng. Eigenlijk wil je dit vóór de TAR, maar de wethouder wil eerst nog het gesprek met jullie hebben morgen en daarmee haar gekozen richting goed toetsen en uitdoen. Daarom denken we erover om een mededeling te doen bij de TAR dat die beantwoording om die reden snel zal volgen.

1 verzoek: Morgen ochtend wil de wethouder hier graag een mededeling over doen in college. Zouden jullie mij hier vandaag een alinea voor kunnen sturen? Met dus de ontwikkelingen en ons standpunt?

Dank en groet!

[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verz 6 16:11
Aan: [redacted]@amsterdam.nl> [redacted] amsterdam.nl [redacted] amsterdam.nl>

CC 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e amsterdam.nl> 5.1, 2, e @amsterdam.nl>; 5.1, 2, e amsterdam.nl>
Onderwerp: advies wethouder vrijstelling 5 onder b

Da 5.1, 2, e

Gisteren is door VNG en Ingrado de richtlijn hoe om te gaan met de vrijstelling op basis van geloofs- of levensovertuiging gepubliceerd. We hebben hierop gewacht om een advies aan de wethouder te geven en dit kon dus nog niet mee in de annotatie voor de TAR. Deze zal ik sowieso aanpassen na het vooroverleg.

Gezien de schriftelijke vragen hierover die maandag met de wethouder worden besproken én de media-aandacht, hierbij wel alvast per mail ons advies voor de wethouder. Ook bijgevoegd in een format voordracht.

Advies wethouder vrijstelling 5 onder b

- Vrijstellingen die voor de eerste keer worden aangevraagd (in de praktijk: voor vijfjarigen) worden al sinds begin mei conform arrest getoetst, er is geen overgangsperiode.
- We adviseren in lijn met de richtlijn herhaalde aanvragen voor de vrijstelling conform het arrest van de Hoge Raad te toetsen
    - Dat betekent voor Amsterdam dat er vrijwel geen vrijstellingen meer worden afgegeven, omdat er altijd wel een openbare school binnen redelijke afstand van het woonadres zal zijn
- Tevens adviseren in de afwijzijngsbrief aan ouders aan te geven dat ze hun kind moeten inschrijven voor aanvang van het nieuwe schooljaar en ervoor moeten zorgen dat het kind naar school gaat.
    - We geven daarbij aan dat we begrijpen dat dit impactvol is, zeker als kinderen al langere tijd niet naar school zijn.
    - Mocht het daarom niet haalbaar zijn vanwege leerachterstanden, dan kunnen ouders contact met Leerplicht opnemen.
    - Samen met het samenwerkingsverband wordt dan gezocht naar een oplossing.

- Dit is een afwijking van de landelijke richtlijn. Daarin wordt geadviseerd per definitie een overgangsjaar voor alle ouders die een herhaalde vrijstelling aanvragen, in te stellen en dit ook zo aan te geven in communicatie naar ouders.
    - Echter, adviseren wij dat in ieder geval jonge kinderen (6, 7, 8 jaar) zo snel mogelijk naar een school moeten en verwachten dat leerachterstanden ook daar het beste kunnen worden ingehaald. Voor oudere kinderen ligt het aan de situatie: hebben ze goed thuisonderwijs gehad of niet?
    - Als ouders standaard een overgangsjaar krijgen is er weinig stimulans om hun kinderen dit jaar al naar school te sturen.

- Een kanttekening: het OM heeft ingestemd met de landelijke richtlijn en zal waarschijnlijk niet handhaven dit jaar op herhaalde vrijstellingen. Ik hoor dinsdag meer.
    - Een procesverbaal van leerplicht heeft dan geen effect. Mocht de wethouder uit principe er toch voor willen kiezen dat leerplichtambtenaren procesverbaal opmaken als ouders zich niet genoeg inspannen of niet inschrijven terwijl er geen leerachterstand is, dan kan dat natuurlijk wel.
    - Aandachtspunt daarbij is dat gezien het hoge aantal verwachte afwijzingen (50-75 gezinnen), er nu geen capaciteit is voor zoveel strafrechtelijke routes bij Leerplicht en er voor een paar maanden 2 FTE extra nodig is. Budget hiervoor is erop dit moment nog niet.

5.1, 2, e
Directie Onderwijs

Gemeente Amsterdam
5.1, 2, e
E 5.1, 2, e @amsterdam.nl
Amstel 1, Amsterdam
www.amsterdam.nl